Dosarul nr.1r-1231/25
1-25119528-02-1r-06112025
Judecătoria Căușeni, sediul *****
Judecător Alexandru Bogdan

D E C I Z I E
În numele legii

09 aprilie 2026 mun. Chișinău

Colegiul penal al Curţii de Apel Centru
În componența
Președintelui ședinței de judecată, judecător Ion Bulhac
Judecătorilor Natalia Mămăligă și Vitalie Pîslariuc

a judecat în şedinţă publică, fără prezența părților în proces, recursul declarat de către procurorul în Procuratura Căușeni, Oficiul *****, Illarion Andrei împotriva sentinţei Judecătoriei Căușeni, sediul ***** din 09 octombrie 2025, în cauza penală privind învinuirea lui:

Pascal Vitali *****, născut la *****, IDNP *****, domiciliat în *****, studii medii, căsătorit, un copil minor la întreținere, neangajat în câmpul muncii, cetățean al R. Moldova, anterior condamnat,-

de comiterea infracţiunii, prevăzute de art. 264/1 alin.(5) Cod penal al Republicii Moldova.

Cauză judecată conform prevederilor art. 364[1] Cod de procedură penală, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Termenul de examinare a cauzei:

--în prima instanță: 20.08.2025 – 09.10.2025;

--în instanța de recurs: 06.11.2025 – 09.04.2026;

Asupra recursului procurorul în Procuratura Căușeni, Oficiul *****, Illarion Andrei împotriva sentinţei Judecătoriei Căușeni, sediul ***** din 09 octombrie 2025, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

C O N S T A T Ă:

Soluția instanței de fond:

Prin sentința Judecătoriei Căușeni, sediul ** din 09 octombrie 2025***, Pascal Vitali a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii, prevăzute de art. 264/1 alin. (5) Cod penal, și i s-a stabilit, cu aplicarea art. 80/1 Cod penal, o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal, pedeapsa cu închisoarea stabilită lui Pascal Vitali, a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 1 (unu) ani și nu va fi executată dacă condamnatul în termenul de probațiune nu va săvârşi o nouă infracţiune şi, prin respectarea condiţiilor probaţiunii va îndreptăţi încrederea ce i s-a acordat.

Totodată, în temeiul art. 90 alin. (6) Cod penal, a fost obligat Pascal Vitali să se prezinte la organul de probaţiune la datele fixate de acesta; să anunţe în scris, în prealabil, despre schimbarea domiciliului sau orice deplasare care depăşeşte 5 zile.

S-a dispus încasarea de la Pascal Vitali în beneficiul statului suma de 1358,89 (una mie trei sute cincizeci și opt,89) lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

Pentru a se pronunța instanța de fond a constatat că, Pascal Vitali, la data de 28.06.2025, aproximativ la orele 11:05 a fost stopat la postul de poliție nr. 717 a IP *****, care este amplasat în r-ul Anenii Noi, s. Varnița, în timpul ce se afla la volanul automobilului de model „*****”, cu numere de înmatriculare a regiunii transnistrene a Republicii Moldova „*****”. După verificarea bazei de date s-a stabilit că dreptul lui de a conduce mijloace de transport a fost anulat, totodată în timpul controlului au apărut suspiciuni precum că, el se află în stare de ebrietate alcoolică. Fiind supus testării alcooscopice cu alcotesterul de tip „Drager” în aerul expirat s-a stabilit o concentrație de vapori de alcool in cantitate de 0,88 mg/l. Ulterior după prelevarea probelor de sânge la spitalul raional Anenii Noi, conform procesului verbal nr. 54 din data de 28.06.2025 de constatare a faptelor de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, la Pascal Vitali a fost stabiilită o concetrație de alcool în sânge de 1,32 g/l.

Astfel, instanța de judecată a stabilit că, prin acţiunile sale intenţionate, inculpatul Pascal Vitali ***** a săvârşit infracţiunea, prevăzută de art. 264[1] alin.(5) Cod penal, individualizată prin „*conducerea mijlocului de transport de către o persoană care are o concentrație de vapori de alcool în aerul expirat ce depășește 0,35 mg/l, de către o persoană care nu deţine permis de conducere ori care este privată de dreptul de a conduce mijloace de transport sau în privinţa căreia a fost anulat dreptul de a conduce mijloace de transport.*”

Solicitările recurentului:

Nefiind de acord cu sentința Judecătoriei Căușeni, sediul ** din 09 octombrie 2025, procurorul în Procuratura Căușeni, Oficiul *****, Illarion Andrei a declarat recurs,*** solicitând admiterea recursului, casarea parțială a sentinței în partea ce ţine de stabilirea pedepsei din motivul blândeţii acesteia, în parte stabilirii pedepsei inculpatului Nicora Adrean sub formă închisoare pe un termen de 2 ani cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei pe un termen de probaţiune 1 an, cu pronunţarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit, pentru prima instanţă, şi să fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani cu executarea pedepsei în penitenciarul de tip semiînchis. În rest sentinţa să fie lăsată fără modificări.

În motivarea cererii de recurs nominalizate, acuzatorul de stat a invocat următoarele motive:

--Pedeapsa aplicată lui Pascal Vitali ***** prin sentinţa judecătoriei Căuşeni, sediul ***** (s.Varniţa) din data de 09.10.2025, în formă de 2 ani închisoare, condiţionat pe un termen de probaţiune 1 an, contravine prevederilor art. 2 alin. (1) din Codul Penal,

care stipulează, că Legea penală apără, împotriva infracţiunilor, persoana, drepturile şi libertăţile acesteia, proprietatea, mediul înconjurător, orînduirea constituţională, suveranitatea, independenţa şi integritatea teritorială a Republicii Moldova, pacea şi securitatea omenirii, precum şi întreaga ordine de drept, iar art. 75 alin. (1) din Codul Penal stipulează că, persoanei recunoscute vinovate de săvârşirea unei infracţiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal. Potrivit art. 75 alin. (2) din Codul penal, în cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracţiunea săvârşită, pedeapsa cu închisoarea are un caracter excepţional şi se aplică atunci când gravitatea infracţiunii şi personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar altă pedeapsă este insuficientă şi nu şi-ar atinge scopul, precum că în cadrul urmăririi penale s-a constatat că inculpatul anterior a fost atras la răspunderea penală pentru infracţiuni similare, fiind condamnat cu stabilirea altor pedepse de cît pedeapsa cu închisoare, nu a făcut concluzii şi nu a stat pe calea corectării.

--Consideră ilegală în partea stabilirii inculpatului pedepsei prea blânde, deoarece, după cum s-a remarcat, unica pedeapsă penală pentru infracţiunea săvârşită, care va contribui la corectarea acestuia şi la prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni, este pedeapsa penală sub formă de închisoare cu executare reală.

Procedura de notificare a părților a fost executată.

În conformitate cu art. 3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art. 447 alin.(1), (2) Cod de Procedură Penală (în redacția Legii nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Astfel, procurorul, avocatul și inculpatul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe.

Respectiv, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor privind citarea participanților la proces, și ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, a procedat la examinarea cauzei fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Aprecierea instanței de recurs:

*Examinând sentinţa atacată prin prisma motivelor de recurs formulate, cercetând materialele cauzei penale, Colegiul Penal al Curţii de Apel Centru consideră necesar de admite recursul declarat de către procurorul în Procuratura Căușeni, Oficiul *****, Illarion Andrei, casînd parţial sentinţa Judecătoriei Căuşeni, sediul ***** din 09 octombrie 2025, doar în partea individualizării pedepsei penale aplicate în privința inculpatului Pascal Vitali *****, cu trimiterea cauzei la rejudecare către instanţa de fond în alt complet de judecată, reieșind din următoarele considerente:*

Conform art. 437 alin. (1), pct. (1^4) Cod de procedură penală al RM, „Pot fi atacate cu recurs: 1^4) sentințele pronunțate în procedura pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.”

Instanța de recurs notează că, temeiurile pentru recursul împotriva hotărârilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul sunt stabilite exhaustiv conform art. 444 Cod de Procedură Penală și urmăresc scopul reparării erorilor de drept comise de instanțele de fond.

Conform art. 448 alin.(1) Cod de procedură penală al RM, „Judecînd recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.

Alin. (2) aceeași norme indică că „Instanţa de recurs este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.”

Potrivit dispozițiilor art. 449 alin. (1), pct. 2), lit. lit. b), d) Cod de Procedură Penală, (1) Judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 2) admite recursul, casînd hotărîrea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii: b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dacă prin aceasta nu se agravează situaţia inculpatului; d) dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanţa de recurs.

Din materialele cauzei penale, Colegiul penal constată că, judecarea cauzei penale de învinuire a lui Pascal Vitali ***** în instanța de fond, s-a desfășurat pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, potrivit art. 364^1 Cod de procedură penală, și respectiv, legalitatea sentinței Judecătoriei Căușeni, sediul ***** din 09 octombrie 2025, este verificată sub aspectele de drept: *dacă există erori procesuale și dacă măsura de pedeapsă este stabilită în limitele legii*.

Colegiul reține că, conform prevederilor art. 364^1 Cod procedură penală, pînă la începerea cercetării judecătorești, inculpatul a declarat, personal prin înscris autentic, că recunoaște săvîrșirea faptei indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

În baza cererii semnate de inculpat, în prezența apărătorului său, instanța de judecată a acceptat cererea respectivă prin încheierea protocolară din data de 28 august 2025.

Astfel, fiind audiat în ședința instanței de fond, inculpatul Pascal Vitali *****, fiind avertizat pentru darea mărturiilor false, conform art. 312 Cod penal, a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, a acceptat examinarea cauzei în ordinea prevăzută de art. 364^1 Cod procedură penală și nu a solicitat administrarea de probe noi.

Analizând materialele cauzei, în raport cu normele relevante la caz, Colegiul penal constată că, instanța de fond a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art. 364[1] Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce condiționează concluzia că instanța de recurs nu este în drept a reține o altă situație de fapt, decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Astfel, la caz se constată că, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de inculpat, o apreciere legală din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Pascal Vitali ***** în baza art. 264[1] alin.(5) din Codul penal, după indici calificativi „*conducerea mijlocului de transport de către o persoană care are o concentrație de vapori de alcool în aerul expirat ce depășește 0,35 mg/l, de către o persoană care nu deține permis de conducere ori care este privată de dreptul de a conduce mijloace de transport sau în privința căreia a fost anulat dreptul de a conduce mijloace de transport.*”

Totodată, Colegiul penal ține cont de particularitățile recursului împotriva sentințelor pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul, astfel, la judecarea recursului nu poate controla fondul cauzei, ea trebuie să accepte constatarea de fapt stabilită de instanța de fond.

În cauza Tierce ș.a. versus San Marino, 2000, Curtea a indicat că instanța de recurs în cazul în care nu este prevăzută calea de atac a apelului, au obligația de a examina o cauză în fapt și în drept și nu pot preceda la o apreciere globală asupra vinovăției sau nevinovăției inculpatului, fără a-l asculta și fără a evalua în mod direct elementele de probă prezentate de părți.

Mai mult ca atât, Colegiul Penal notează că, potrivit Legii nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 2) admite recursul, casînd hotărîrea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii: b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dacă prin aceasta nu se agravează situaţia inculpatului (art. 449 alin. (1), pct. 2), lit. b) Cod de procedură penală).

În acest context, Colegiul Penal atestă că, prin cerințele formulate în cererea de recurs formulată de acuzatorul de stat împotriva sentinței instanței de fond, se solicită agravarea pedepsei penale stabilită inculpatului Pascal Vitali *****, respectiv, instanța de recurs, reieșind din prevederile art. 449 alin. (1), pct. 2), lit. b) Cod de Procedură Penală, este limitată în pronunțarea unei soluții, dacă prin aceasta se agravează situația inculpatului.

În temeiul art. 449 alin. (1) pct. 2), lit. d) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 2) admite recursul, casînd hotărîrea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii: d) dispune rejudecarea cauzei de

către instanţa de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanţa de recurs.

Astfel, instanța de recurs reieșind din limitele judecării recursului, va admite recursul declarat de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura Căușeni, Oficiul *****, Illarion Andrei împotriva sentinței Judecătoriei Căușeni, sediul ***** din 09 octombrie 2025, în baza art. 449 alin. (1), pct. 2), lit. d) Cod de procedură penală, potrivit căreia judecând recursul, instanța este în drept să-l admită, cu casarea parțială a hotărârii atacate în partea individualizării pedepsei penale și dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță, în alt complet de judecată, inclusiv în cazul în care eroare judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Or, instanța de fond la pronunțarea sentinței din 09 octombrie 2025, nu a ținut cont de faptul că, inculpatul nu este la prima abatere a legii penale, concluzii de rigoare nu a făcut, şi a comis altă infracțiune, similară, cu intenție.

Din considerentele nominalizate, instanţa de recurs apreciază că pedeapsa stabilită şi individualizată de către instanţa de fond, nu răspunde atât principiului proporţionalităţii, cât şi scopului pedepsei penale prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal al RM, restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvîrşirii de noi infracţiuni.

Instanța de recurs notează că, în jurisprudența CEDO s-a statuat că dreptul de acces la o instanță acoperă și dreptul de a introduce apel sau recurs, în măsura în care astfel de căi de atac sunt reglementate de legislația națională.

Potrivit art. 119 din Constituție, împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și organele de stat competente pot exercita căile de atac, în condițiile legii.

Căile de atac reprezintă mijloace procedurale, prin intermediul cărora părțile interesate au posibilitatea de a solicita și obține casarea hotărârilor judecătorești neîntemeiate sau ilegale.

Astfel, modul în care este reglementat controlul judiciar efectuat de către instanțele de apel și de recurs creează condiții pentru repararea greșelilor comise de prima instanță, rămânând în autoritatea lucrului judecat doar hotărârile legale și întemeiate.

De asemenea, finalitatea și rațiunea căilor de atac constituie și asigurarea aplicării uniforme a legilor de către toate instanțele judecătorești.

În conformitate cu art. 2 din Protocolul nr. 7 la Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a libertăților fundamentale, 1. Orice persoană declarată vinovată de o infracțiune de către un tribunal are dreptul să ceară examinarea declarației de vinovăție sau a condamnării de către o jurisdicție superioară. Exercitarea acestui drept, inclusiv motivele pentru care acesta poate fi exercitat, sunt reglementate de lege. 2. Acest drept poate face obiectul unor excepții în cazul infracțiunilor minore, definite prin lege, sau când cel interesat a fost judecat în primă instanță de către cea mai înaltă jurisdicție ori a fost declarat vinovat și condamnat ca urmare a unui recurs împotriva achitării sale.

În jurisprudența CEDO, în cauza Krombach vs Franța, 13 mai 1991, Curtea a menționat că statele contractante dispun în principiu de o marjă largă de apreciere în determinarea exercitării dreptului stabilit de articolul 2 al Protocolului 7 la Convenție. Astfel, rejudecarea de către o instanță superioară a condamnării ori a pedepsei aplicate

poate implica ambele aspecte, atât fondul cauzei, cât și chestiunile de drept, ori limitată numai la examinarea dreptului. Totuși, orice restricție conținută în legislația națională ce ține de dreptul la rejudecarea cauzei menționată în acest articol trebuie, prin analogie cu dreptul de acces la un tribunal conținut în articolul 6 paragraf 1 din Convenție, să urmărească un scop legitim și să nu pună în discuție însăși esența acestui drept.

La rejudecarea cauzei penale instanța de fond urmează să individualizeze pedeapsa, reieşind din prevederile art. art. 61, 75 Cod Penal, prin aplicarea procedeului de adaptare a naturii şi cuantumului sancțiunii la infracțiunea săvârşită şi persoana infractorului, la aptitudinea acestuia de a se îndrepta sub influența pedepsei, cu aplicarea sancțiunii efective, proporționale şi convingătoare, să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil şi în dependență de probele acumulate, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată şi motivată, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate de către participanții la proces.

În conformitate cu prevederile 449 alin. (1), pct.1) lit. a), 447- 448 Cod de procedură penală al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Recursul declarat de către procurorul în Procuratura Căușeni, Oficiul *****, Illarion Andrei, se admite, casând parțial sentința Judecătoriei Căușeni, sediul ***** din 09 octombrie 2025, doar în partea individualizării pedepsei penale aplicate în privința inculpatului Pascal Vitali *****, cu trimiterea cauzei la rejudecare în această parte către instanța de fond, în alt complet de judecată.

În rest, dispozițiile sentinței Judecătoriei Căușeni, sediul ***** din 09 octombrie 2025, se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător Ion Bulhac

Judecătorii Natalia Mămăligă

Vitalie Pîslariuc